

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2026/21
KARAR NO : 2026/77
KARAR TR : 16/02/2026

ÖZET: Davacının satın aldığı araca motor asi numarası de i tirilmi araç (change) olması nedeniyle el konulmasında, ruhsat ve tescil i lemleri sırasında yetersiz kalan davalı idarenin kusurlu oldu u ileri sürülerek, u ranılan zararın tazmini istemiyle açılan davanın, 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesi gözetilerek ADL YARGI YER NDE görülmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : R. K.
Vekili : Av. F. S. K.
Davalı : ç i leri Bakanlı ı (Emniyet Genel Müdürlü ü)
Vekili : Av. H. A. K.

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacı vekili, Malkara cra Müdürlü ü tarafından 19/10/2018 tarih ve 2018/137 talimat ile satı ı yapılan dava konusu 1997 model beyaz renkli Renault marka otomobilin müvekkili tarafından ihale sonucunda 10.100 TL bedelle satın alındı ını, Hayrabolu Cumhuriyet Ba savcılı ınca yapılan soru turmada, otomobilin stanbul Teknik Üniversitesi Makine Fakültesi Dekanlı ınca incelettilmesinin istendi ini ve müvekkilinin inceleme için aracı görevlilere teslim etti ini, yapılan incelemeler sonucunda aracın motoru dı ında, ba ka bir otomobil oldu unun tespit edildi ini, yine araç tescil belgesinin stanbul Kriminal Polis Laboratuvarı Müdürlü ünçe yapılan incelemesinde hakiki oldu unun tespit edildi ini; ekspertiz raporuna istinaden Hayrabolu Cumhuriyet Ba savcılı ının talimatları ile aracın yediemin otoparkına çektilererek tutanak kar ılı ında otopark yetkilisine teslim edilip muhafaza altına alındı ını, soru turmanın devamında ise yediemin otoparkında muhafaza altında olan orjinal numaralı motorun müvekkiline 01/04/2019 tarihinde tutanak kar ılı ında teslim edildi ini belirterek, davalının hizmet kusuru nedeniyle müvekkilinin u ramı oldu u 5.360,38 TL masraf ve ihale bedeli olan 10.100 TL ile birlikte toplam 15.460,38 TL zararın el koyma tarihinden itibaren i leyecek yasal faizi ile birlikte davalı idareden tahsili istemiyle idari yargı yerinde dava açmı tır.

II. UYU MAZLI A L K N B A V U R U S Ü R E C

A. dari Yargıda

2. Tekirda 2. dare Mahkemesi 12/09/2019 tarih ve E.2019/61, K.2019/11 sayılı karar ile, uyu mazlı ın adli yargı yerinde çözümlenmesi gerekti inden, davanın görev yönünden reddine karar vermi , bu karar kesinle mi tir. Kararın ilgili kısmı öyledir:

"...Bu durumda, davacı tarafındann plakalı otomobilin Malkara cra Müdürlü ü tarafından 2018/137 Tal. sayılı dosyasından 19/10/2018 tarihinde yapılan açık arttırmadan satın alındı ı cra ve flas Yasasının "Sorumluluk" ba lıklı 5'inci maddesi uyarınca " cra ve flas Dairesi görevlilerinin kusurlarından do an tazminat davalarının adliye

mahkemelerinin görev alanına girdi inin açıkça belirtildi i öte yandan 2918 sayılı Yasanın 19.01.2011 tarihinde yürürlü e giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesi'nin i aret edilen kararı gözetildi inde ise bahsi geçen Kanun maddesinin 2918 sayılı Kanun'un uygulanmasından kaynaklanan sorumluluk davalarını kapsadı ı ve Kanunun, trafik ile ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kurulu ları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile çalı ma usullerini kapsadı ı, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un uygulanmasından do an sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde de adli yargının görevli oldu u; bu nedenle meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerekti i sonucuna varılmı tır.

Nitekim, Uyu mazlık Mahkemesi'nin 08/07/2019 tarih ve E:2019/220 , K:2019/471 sayılı kararı ile benzer bir uyu mazlıkta verilen Samsun Bölge dare Mahkemesi 3. dare Dava Dairesi'nin 20/04/2018 tarih ve E.2017/1092, K.2018/423 sayılı kararı da bu yöndedir..."

3. Davacı vekili, bu kez aynı istemle adli yargı yerinde dava açmı tır.

B. Adli Yargıda

4. Malkara Asliye Hukuk Mahkemesi 26/05/2021 tarih ve E.2019/506, K.2021/284 sayılı kararı ile davanın kısmen kabulüne kısmen reddine karar vermesi üzerine bu karar istinaf edilmi , stanbul Bölge Adliye Mahkemesi 8. Hukuk Dairesi 08/05/2025 tarih ve E.2021/2056, K.2025/729 sayılı kararı ile, davalı idarenin hizmet kusurundan kaynaklı zararlar için idari yargıda tam yargı davası açılması gerekti i, mahkemece davanın davalı idare yönünden dava artı yoklu undan usulden reddine karar verilmesi gerekti inden, istinaf ba vurusunun kabulü ile ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına, yeniden karar verilmek üzere dosyanın mahkemesine gönderilmesine karar vermi tır.

5. Malkara 1. Asliye Hukuk Mahkemesi 16/09/2025 tarih E.2025/218, K.2025/378 sayılı kararı ile, davanın görüm ve çözümünün idari yargı yerine ait oldu u gerekçesiyle, HMK'nun 114/1-b ve 115/2 maddeleri gere ince yargı yolu caiz olmadı ından davanın dava artı noksanlı ından usulden reddine karar vermi , bu karar kesinle mi tir. Kararın ilgili kısmı öyledir:

"...Kamu idareleri ve kurulu larının trafik kazasıyla ilgili olmayan, kamu hizmetinin görülmesi sırasında ve hizmet kusurundan do an zararların gideriminden do an sorumlulukları 2918 sayılı Kanun'da düzenlenmi de ildir. Bir ba ka deyi le, davacının davalının hizmet kusuruna dayandı ı olayda, davalıların kendi görev alanındaki kamu hizmetini, idare hukuku ilke ve kurallarına göre yürütülece i ve idari i lem ve eylemlerinden do an uyu mazlıkların da Anayasanın 125. maddesi ve 2577 sayılı YUK'un 2. maddesine göre idari yargı yerinde çözümlenmesi gerekti i noktasında bir duraksama bulunmamaktadır.

Araç tescili, mahiyeti itibariyle idari bir i lem olup, trafik kaydındaki tescilin iptali ile yeni kayıt ve tescile karar verilmesi sonucunu do uracak mahiyettedir. 2918 sayılı Kanunun "Araçların satı , devir ve tescili ile bu i lemlerle ilgili yetki ve sorumluluk" ba lı mı ta ryan 20. maddesinde, "Tescil süreleri, satı ve devirler, noterlerin sorumlulu u ile ilgili esaslar unlardır." ba lı ı altında 2/b fıkrasında "Araçların giri i lemlerini yapan gümrük idareleri bu durumu 15 gün içinde araç sahiplerinin beyan ettikleri tescil kurulu una bildirmekle yükümlüdürler" ekinde idareye sınırlı bir sorumluluk yüklemi ise de, uyu mazlı ın 2918 sayılı Kanunun ve uygulama yönetmeli inin araçların tesciline ili kin hükümlerine aykırı hareket edilmesinden kaynaklanmadı ı, istemin ileri sürülü ve olayın gerçekle me biçimine göre davanın anılan idareye yöneltilmesinin nedeninin davalı

Bakanlı ın hizmet kusuruna ili kin oldu u kanaatine varılmı tır. Kaldı ki bu görevin 2918 sayılı Kanunda verilmi olması, bu görevden kaynaklı kamu hizmetinin kusurlu olması nedeniyle olu acak zarardan dolayı idarenin özel hukuk hükümlerine tabi olaca ı sonucunu do urmaz. darenin hizmet kusurundan kaynaklanan zararlar yönünden idareye kar ı idari yargı yerinde tam yargı davası açılması gereklidir.

darenin kusura dayanan sorumlulu u, uygulamada "hizmet kusuru" kavramı ile anlatılmaktadır. Hizmet kusurunun üç durumda varlı ı hem yargı içtihatları hem de ö reti tarafından kabul edilmi tir. Bu üç durum; hizmetin hiç i lememesi, hizmetin geç i lemesi ve hizmetin kötü i lemesidir.

Buna göre idare kural olarak yürüttü ü kamu hizmeti ile nedensellik ba ı kurulabilen zararları tazminle yükümlü olup, dari Yargılama Usulü Kanunu'nun " dari Dava Türleri ve dari Yargı Yetkisinin Sınırı" ba lıklı 2. maddesinin 1. fıkrasının "b" bendi gere ince " dari eylem ve i lemlerden dolayı ki isel hakları do rudan muhtel olanlar" idari yargı yerinde tam yargı davası açabilecektir.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 114/b maddesinde, "Yargı yolunun caiz olması" (c) bendinde ise, "Mahkemenin görevli olması" dava artı olarak belirlenmi tir.

Yine, 115. maddesinde dava artlarının davanın her a amasında ve resen inceleneye i, dava artı noksanlı mın tespiti halinde davanın usulden reddine karar verilece i belirtilmi tir.

Yargı yolunun caiz olması dava artı olup, davaya konu uyu mazlı ın davalı Bakanlık yönünden idari yargı görevli olması nedeniyle davanın davanın dava artı yoklu undan usulden reddine..."

6. Davacı vekilinin, 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesine göre do du unu ö ne sürdü ü olumsuz görev uyu mazlı ının giderilmesi istemiyle ba vurması üzerine, Malkara 1. Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından görevli yargı yerinin belirlenmesi için adli yargı dosyasının ekinde idari yargı dosyası (UYAP üzerinden) Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmi tir.

III. LG L HUKUK

A. Mevzuat

7. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "Amaç" ba lıklı 1. maddesi öyledir:

"Bu Kanunun amacı, karayollarında, can ve mal güvenli i yönünden trafik düzenini sa lamak ve trafik güvenli ini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemektir."

8. 2918 sayılı Kanun'un "Kapsam" ba lıklı 2. maddesi öyledir:

"Bu Kanun, trafikle ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kurulu ları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalı ma usulleri ile di er hükümleri kapsar.

Bu Kanun, karayollarında uygulanır. Ancak aksine bir hüküm yoksa;

a) Karayolu dı ndaki alanlardan kamuya açık olanlar ile park, bahçe, park yeri, garaj, yolcu ve e ya terminali, servis ve akaryakıt istasyonlarında karayolu ta ıt trafi i için faydalanılan yerler ile,

b) Eri me kontrollü karayolunda ve para ödenerek yararlanılan karayollarının kamuya açık kesimlerinde ve belirli bir karayolunun ba lantısını sa layan deniz, göl ve akarsular üzerinde kamu hizmeti gören araçların, karayolu araçlarına ayrılan kısımlarında da,

Bu Kanun hükümleri uygulanır."

9. 2918 sayılı Kanun'un " ç i leri Bakanlı unın görev ve yetkileri" ba lıklı 5. maddesi öyledir:

"(Ba lı ı ile Birlikte De i ik: 6/12/2019-7196/39 md.)

a) Araçları, bu Kanuna göre araçlarda bulundurulması gerekli belge ve gereçleri, sürücüleri ve bunlara ait belgeleri, sürücülerin ve karayolunu kullanan di er ki ilerin kurallara uyup uymadı nı, trafik düzenlemelerinin ve çe itli tesislerin bu Kanun hükümlerine uygun olup olmadı nı denetlemek.

b) Duran ve akan trafi i düzenlemek ve yönetmek.

c) El koydu u trafik kazalarında trafik kaza tespit tutana ı düzenlemek.

d) Trafik suçu i leyenler hakkında tutanak düzenlemek, gerekli i lemleri yapmak ve takip etmek.

e) Trafik kazası neticesinde hastalanan veya yaralananların bakımlarını sa layacak tedbirlerin süratle alınmasına yardımcı olmak ve yakınlarına haber vermek.

f) Araçların tescil i lemlerini yaparak belge ve plakalarını vermek.

g) Sürücülerin belgelerini vermek.

h) Ülke çapında ta itların ve sürücülerin sicillerini tutmak, bunlara ili kin teknik ve hukuki de i iklikleri i lemek, i lettirmek, istatistiksel bilgileri toplamak ve de erlendirmek.

i) Trafik kazalarının olu nedenleri ile ilgili tüm unsurları kapsayan istatistik verileri ve bilgilerini toplamak, de erlendirmek, sonuçlarına göre gereken önlemlerin alınmasını sa lamak ve ilgili kurulu lara teklifte bulunmak.

j) Hasar tazminatı ödemelerini hızlandırmak amacıyla sigorta irketlerince istenecek gerekli bilgi ve belgeleri vermek.

k) Ayrıca bu Kanunla ve bu Kanuna göre çıkarılmı olan yönetmeliklerle verilen di er görevleri yapmak.

Sürücülere ait bilgilerde meydana gelebilecek de i iklikler ve araçlar üzerinde meydana gelebilecek teknik veya hukuki de i iklikler ile haciz, rehin, ihtiyati tedbir ve belge iptali gibi kısıtlayıcı erhlerin; elektronik ortamda tutulan siciller üzerine i lenmesi ve kaldırılması i lemleri, bu de i iklik veya erhlere karar veren yargı ve icra birimleri ile kamu kurum veya kurulu ları tarafından elektronik sistemle yapılabilir. Sürücü belgesi ve tescil i lemlerine esas te kil edecek bilgiler, ç i leri Bakanlı ı tarafından ilgili kamu kurum veya kurulu larından elektronik sistemle temin edilebilir veya kanunlardaki istisnalar hariç olmak üzere bu amaçla sınırlı olarak payla ılabilir. Bu fıkraya ili kin usul ve esaslar yönetmelikte belirlenir.

Bu maddedeki görev, yetki ve sorumluluklara ait di er esaslar ile trafik kurulu larının, çalı ma ekil ve artları, görevlendirilecek personelin nitelikleri, seçimi, çalı ma usulleri, görev, yetki ve sorumluluklarına ait esaslar ç i leri Bakanlı nca çıkarılacak yönetmelikte belirtilir."

10. 2918 sayılı Kanun'un "Tescil belgesi alma zorunlulu u" ba lıklı 19. maddesinin 1. fıkrası öyledir:

"Araç sahipleri araçlarını yönetmelikte belirtilen esaslara göre yetkili kurulu a tescil ettirmek ve tescil belgesi almak zorundadırlar. ..."

11. 2918 sayılı Kanun'un "Araçların satı , devir ve tescili ile bu i lemlerle ilgili yetki ve sorumluluk" ba lıklı 20. maddesinin ilgili kısımları öyledir:

"(De i ik: 18/1/1985 - KHK 245/7 md.; De i tirilerek kabul: 28/3/1985-3176/7 md.)

Tescil süreleri, satı ve devirler, noterlerin sorumlulu u ile ilgili esaslar unlardır:

a) Araç sahipleri,

1. (De i ik: 13/2/2011-6111/55 md.) Tescili zorunlu ve ilk tescili yapılacak olan araçların satın alma veya gümrükten çekme tarihinden üç ay içinde tescili için;

bunların hurda durumuna gelmesi hâlinde ise bir ay içinde tescilin silinmesi için ilgili trafik tescil kurulu una veya Emniyet Genel Müdürlü ü için belirleyece i kamu kurum veya kurulu ları ile gerçek veya özel hukuk tüzel ki ilerine ba vurmak,

2. (De i ik: 2/4/1998 - 4358/3 md.) Tescilin yapılması veya silinmesi için vergi kimlik numarası ile yönetmelikte belirtilen bilgi ve belgeleri sa lamak,
Zorundadırlar.

b) Araçların giri i lemlerini yapan gümrük idareleri bu durumu 15 gün içinde araç sahiplerinin beyan ettikleri tescil kurulu una bildirmekle yükümlüdürler.

c) Tescil belgesi, aracın ba kasına satı veya devrine, hurdaya çıkarılmasına veya araçta, yönetmelikte belirtilen niteliklerin de i mesine kadar geçerli sayılır.

d) (De i ik: 24/12/2009-5942/1 md.) Tescil edilmi araçların her çe it satı ve devirleri, satı ve devri yapılacak araçtan dolayı motorlu ta itlar vergisi, gecikme faizi, gecikme zammı, vergi cezası ve trafik idari para cezası borcu bulunmadı ının tespit edilmesi ve ta it üzerinde satı ve/veya devri kısıtlayıcı herhangi bir tedbir veya kayıt bulunmaması halinde, araç sahibi adına düzenlenmi tescil belgesi veya trafik tescil kayıtları esas alınarak noterler tarafından yapılır. Noterler tarafından yapılmayan her çe it satı ve devirler geçersizdir.

Satı ve devir i lemi, siciline i lenmek üzere üç i günü içerisinde ilgili trafik tescil kurulu u ile vergi dairesine bildirilir. Bu bildirimle birlikte alıcı adına trafik tescil i lemi gerçekleştirilmi sayılır. Satı ve devir tarihi itibariyle, 197 sayılı Motorlu Ta itlar Vergisi Kanunu hükümleri uyarınca eski malikin vergi mükellefiyeti sona erer, yeni malikin vergi mükellefiyeti ba lar.

Yapılan satı ve devir i lemi üzerine noterler tarafından yeni malik adına bir ay süreyle geçerli tescile ili kin geçici belge düzenlenir.

197 sayılı Kanununun 13 üncü maddesinde yer alan sorumluluk hükümleri saklı kalmak kaydıyla, anılan maddede ve bu bentte yer alan isteme ve bildirmeleri elektronik ortamda yaptırmaya ve bu konuda yükümlülük getirmeye, elektronik bildirmelere ili kin usul ve esasları belirlemeye Gelir daresi Ba kanlı ı ve Emniyet Genel Müdürlü ü yetkili olup, bu kurumlar satı , devir ve tescile ili kin i lemlerin gerçekleştirilmesi için gerekli elektronik veri akı ını sa larlar. Satı ve devir i lemlerini yapanlar, bu i lemler sırasında edindikleri bilgileri if a ettikleri takdirde Türk Ceza Kanununun 239 uncu maddesi uyarınca cezalandırılırlar.

Satı ve devir i lemlerinin bildiriminden itibaren bir aylık süre içerisinde ilgili trafik tescil kurulu u veya Emniyet Genel Müdürlü ü için uygun gördü ü kamu kurum veya kurulu ları tarafından yeni malik adına tescil belgesi düzenlenerek elden veya posta aracılı ıyla teslim edilir. Tescil belgesinin bir ay içerisinde teslim edilememesi halinde yeni malike sorumluluk yüklenemez.

(...)

Haciz, müsadere, zapt, buluntu, trafikten men gibi nedenlerle; icra müdürlükleri, vergi dairesi müdürlükleri, milli emlak müdürlükleri ile di er yetkili kamu kurum ve kurulu ları tarafından satı ı yapılan araçların satı tutana ının bir örne i aracın kayıtlı oldu u trafik tescil kurulu larına üç i günü içerisinde gönderilir. Aracı satın alanlar gerekli bilgi ve belgeleri sa layarak ilgili trafik tescil kurulu undan bir ay içerisinde adlarına tescil belgesi almak zorundadırlar. Alıcıların tescil belgesi almak için süresinde ba vurmamaları halinde bu araçları alıcıları adına re'sen kayıt ve tescil ettirmeye Emniyet Genel Müdürlü ü yetkilidir.

Bu bendin uygulanmasına ili kin usul ve esasları belirlemeye ç i leri ve Maliye Bakanlıkları yetkilidir.

..."

12. 2918 sayılı Kanun'un "Belge ve plaka vermeye yetkili kurulu lar" ba lıklı 22. maddesinin ilgili kısımları öyledir:

"(De i ik: 18/1/1985-KHK 245/8 md.; Aynen kabul: 28/3/1985-3176/8 md.)

Yönetmelikte gösterilen esaslara göre:

a) Askeri maksatlarla kullanılan Türk Silahlı Kuvvetlerine ait bütün araçlar ile çe itli anla malara göre askeri amaçla yurdumuzda bulunan kurulu lara ait araçların tescilleri Türk Silahlı Kuvvetlerince,

b) Raylı sistemle çalı an araçların tescilleri, kullanıldı ı yerlere göre ait oldu u kurulu larca,

c) makinesi türünden araçların tescilleri;

1. Kamu kurulu larına ait olanlar ilgili kurulu larınca,

2. (De i ik: 17/10/1996-4199/10 md.) Özel veya tüzelki ilere ait olanlardan; tarım kesiminde kullanılanlar ziraat odalarınca, tarım kesiminde kullanılanların dı unda kalan ve sanayi, bayındırlık ve di er kesimlerde kullanılanların tescilleri, üyesi oldukları ticaret, sanayi veya ticaret ve sanayi odalarınca,

d) Tarım kesiminde kullanılanlar hariç, l Trafik Komisyonlarından karar alınmak artı ile motorsuz ta ıtlardan gerekli görülenlerin tescilleri belediyelerce,

e) (Mülga: 13/2/2011-6111/57 md.; Yeniden düzenleme: 2/1/2017-KHK-680/52 md.;

Aynen kabul: 1/2/2018-7072/51 md.) Jandarma Genel Komutanlı ı ile Sahil Güvenlik Komutanlı na ait bütün araçların tescilleri Emniyet Genel Müdürlü ünca,

Yapılır, belge ve plakaları verilir.

(Ek fıkra: 13/2/2011-6111/57 md.) Birinci fıkrada sayılanlar dı unda kalan bütün araçların tescilleri, araca ait belgelerin düzenlenmesi, ki iselle tirilmesi, ki iselle tirilen belgelerin basımı ve ilgililerine elden veya posta aracılı ı ile teslimi i lemleri Emniyet Genel Müdürlü ü veya ba lı trafik tescil kurulu larınca yapılır. Emniyet Genel Müdürlü ü; ilk tescili yapılacak araçların tesciline esas te kil edecek i lemleri elektronik ortamda bilgi payla ımı yoluyla yapmak üzere, elektronik ortamda olu turdu u bir ay süre ile geçerli tescile ili kin geçici belgeyi basmak ve araç sahibine vermek üzere kamu kurum veya kurulu ları ile gerçek veya özel hukuk tüzel ki ilerini yetkilendirebilir. Yetkilendirilen bu gerçek veya özel hukuk tüzel ki ileri, yapacakları i lemleri aralarında düzenleyecekleri protokol çerçevesinde ba ka gerçek veya özel hukuk tüzel ki ilerine de yaptırabilirler. Araca ait ki iselle tirilen belgelerin basımı ve ilgililerine elden veya posta yoluyla teslimi, Emniyet Genel Müdürlü ü tarafından belirlenen kamu kurum veya kurulu ları ile özel hukuk tüzel ki ilerine de yaptırılabilir. Bu i lemlerin yapılmasına dair usûl ve esaslar yönetmelikte belirlenir.

..."

13. 2918 sayılı Kanun'un "Görevli ve Yetkili Mahkeme" ba lıklı 110. maddesinin 1. fıkrası öyledir:

"(De i ik: 11/1/2011-6099/14 md.)

leteni veya sahibi Devlet ve di er kamu kurulu ları olan araçların sebebiyet verdi i zararlara ili kin olanları dâhil, bu Kanundan do an sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır."

14. 2918 sayılı Kanun'a dayanılarak çıkarılmı olan Karayolları Trafik Yönetmeli i'nin 28. maddesinde "Araçların Tescil Mecburiyeti"; 29. maddesinde "Tescile Yetkili Kurulu lar, Tescil için Müracaat Etme ve Bildirme Mecburiyeti ile Süreleri"; 30. maddesinde "Tescil lemleri Mü terek Hükümleri"; 31. maddesinde "Yeni Kayıt"; 32. maddesinde "Tescil Belgesi ve Geçerlili i"; 33. maddesinde "Motorlu araç trafik belgesi ve geçerlili i"; "Tescile Dair Di er lemler" üst ba lı 1 altındaki 36. maddesinde "Satı ve Devirler"; 37. maddesinde "Satı veya devir i lemi yapılan araçların tescil i lemleri"; 43. maddesinde "Çalınan araçlar hakkında yapılacak i lemler"; 44. maddesinde "Çalınan,

kaybedilen, kullanılamaz hale gelen, bilgileri de i en belge ve plakalar” ile ilgili hususlar ayrıntılı olarak düzenlenmi tir.

15. 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun “ *dari Dava Türleri ve dari Yargı Yetkisinin Sınırı*” ba lıklı 2. maddesinin 1. fıkrası öyledir:

" 1. (De i ik: 10/6/1994-4001/1 md.) dari dava türleri unlardır:

a) (ptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) darî i lemler hakkında yetki, ekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) dari eylem ve i lemlerden dolayı ki isel hakları do rudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (De i ik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz artla ma ve sözleşmelerinden do an uyu mazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyu mazlıklara ili kin davalar."

B. Yargı Kararı

16. 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3. Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2. Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz ba vuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, u gerekçesi ile anılan kuralı Anayasaya aykırı görmemi ve iptal istemini oy birli iyle reddetmi tir:

"... Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildi i üzere, tarihsel geli ime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmi ve idari uyu mazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danı tay yetkili kılınmı tir. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyu mazlı in çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulundu unu söylemek olanaklı de ildir. Ancak, idari yargının denetimine ba lı olması gereken idari bir uyu mazlı in çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. tiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker ki i ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ili kin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülece ini öngörmektedir. tiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildi i gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizli i giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sa lanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldı ı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındı ı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görülece i yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik oldu u anla ılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu eridi üzerindeki araç trafi inden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdi i konusunda bir tartı ma bulunmamaktadır. dare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadı ı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı de ildir. tirazın reddi gerekir..." (26.12.2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararı; R.G. 27.3.2014, Sayı: 28954, s.136-147.)

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

17. Uyu mazlık Mahkemesinin Kenan YA AR'ın Ba kanlı nda, Üyeler Bayram EN, Döndü Deniz B L R, Mustafa EROL, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALI KAN'ın katılımlarıyla yapılan 16/02/2026 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gere ince yapılan incelemeye göre, Asliye Hukuk Mahkemesince, anılan Kanun'un 14. maddesine göre ba vuruda bulunulmu oldu u, Mahkemece adli yargı dosyası ekinde idari yargı dosyası (UYAP üzerinden) ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine gönderildi i ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ndan, görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

18. Raportör-Hâkim Hatice CO KUN'un, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ 'nin davada adli yargının, Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gere i görü ülüp dü ünüldü:

19. Dava, davacının satın aldı ı aracın motor asi numarası de i tirilmi araç (change) olması nedeniyle el konulmasında, trafik tescil denetimleri yetersiz kalan davalı idarenin kusurlu oldu u ileri sürülerek, u ranılan zararın tazmini istemiyle açılmış tır.

20. Anayasa Mahkemesinin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, Kanun koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebilece ine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan do an tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadı na dair olup, esas itibarıyla görev konusunda verilmi bir karardır ve Anayasa'nın 158. maddesi uyarınca, ba ta Uyu mazlık Mahkemesi olmak üzere di er yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesinde dir.

21. Bu durumda, 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlü e giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin i aret edilen kararı gözetildi inde, bahsi geçen Kanun maddesinin 2918 sayılı Kanun'un uygulanmasından kaynaklanan sorumluluk davalarını kapsadı ı ve Kanun'un, trafikle ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kurulu ları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile çalı ma usullerini kapsadı ı, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un uygulanmasından do an sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli oldu u; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerekti i sonucuna varılmış tır.

22. Her ne kadar, dava konusu olayda davacının zararına sebebiyet veren eylemler, dava dı ı ki ilerin hileli i lemleri ile idare yanıltılarak trafi e tescilleri için gerekli i lemlerin hukuka aykırı ekilde gerçekleştirilmesi sebebiyle, idare çalı anlarının kusurundan kaynaklanan ve idari hizmetin kötü i lemesi kapsamında de erlendirilebilecek nitelikte eylemler ise de; davaya konu zarardan do an sorumlulu un 2918 sayılı Kanun'un ve bu Kanun'un uygulanmasına yönelik Karayolları Trafik Yönetmeli i'nin araçların tesciline

ili kin hükümlerine aykırı hareket edilmesinden kaynaklandı ı, 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinde de, madde ayrımı yapılmaksızın 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan sorumluluk davalarının adli yargı yerinde çözümlenece inin açıkça belirtildi i; bu düzenlemenin, genel idare esaslarına ili kin sorumluluk hükümlerini düzenleyen di er kanunlara nazaran özel nitelikte oldu u ve bu nedenle idare ajanlarının eylemlerinden kaynaklansa dahi davaya konu uyu mazlıkta öncelikli olarak uygulanması gerekti i kanaatine ula ılımı tır.

23. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Malkara 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 16/09/2025 tarih ve E.2025/218, K.2025/378 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmi tir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVL OLDU UNA,

B. Malkara 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 16/09/2025 tarih ve E.2025/218, K.2025/378 sayılı GÖREVS ZL K KARARININ KALDIRILMASINA,

16/02/2026 tarihinde, Üyeler Ahmet ARSLAN ve Bilal ÇALI KAN'ın KAR I OYLARI ve OY ÇOKLU UYLA KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan Vekili
Kenan
YA AR

Üye
Bayram
EN

Üye
Döndü Deniz
B L R

Üye
Mustafa
EROL

Üye
Ahmet
ARSLAN

Üye
Mahmut
BALLI

Üye
Bilal
ÇALI KAN

KAR IOY

Uyu mazlık Mahkemesinin 15/02/2016 tarihli, E.2015/926, K.2016/50 sayılı kararındaki kar ı oy gerekçesinde belirtildi i gibi; "Uyu mazlık, davacıya ait araca, emniyet yetkililerince el konulması üzerine u ranıldı ı ileri sürülen maddi ve manevi zararın yasal faizi ile birlikte tazmini isteminden do mu tur.

Adli ve dari yargı yerlerince verilen görevsizlik kararları nedeniyle olu an olumsuz görev uyu mazlı ı üzerine sayın ço unluk görü ü do rultusunda "Uyu mazlı ın çözümünün 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesi gere ince adli yargının görev alanında bulundu u" gerekçesiyle adli yargının görevli oldu una karar verilmi tir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 110. maddesine 6099 sayılı Kanun'la eklenen 1. fıkra ile " leteni veya sahibi Devlet ve di er kamu kurulu ları olan araçların sebebiyet verdi i zararlara ili kin olanları dâhil, bu Kanun'dan do an sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır." hükmü getirilmi tir.

Eldeki uyu mazlık ise anılan Kanun hükmü kapsamında kalmamaktadır. Zira, 2918 sayılı Kanun'un 85. maddesinde açıkça belirtildi i üzere Kanun motorlu araçların i letilmesinden do an zararlar nedeniyle araç i letenin hukuki sorumlulu unu düzenlemektedir. Oysa ki somut uyu mazlıkta davacı, cra Müdürlü ü kanalıyla yapılan ihale sonucunda satın aldı ı araca emniyet yetkililerince el konulması sebebiyle u radı ı zararda davalı idarenin hizmet kusuru bulundu unu ileri sürmektedir.

Anayasa'nın 125. maddesinde; idarenin her türlü eylem ve i lemlerine kar ı yargı yolunun açık oldu u belirtildikten sonra, son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve i lemlerinden do an zararı ödemekle yükümlü oldu u kurala ba lanmı tir.

dare kural olarak yürüttü ü kamu hizmetiyle nedensellik ba ı kurulabilen zararları tazminle yükümlü olup; idari eylem ve/veya i lemlerden do an zararlar dare Hukuku kuralları çerçevesinde, hizmet kusuru veya kusursuz sorumluluk ilkeleri gere i tazmin edilmektedir.

darenin yürütmekle görevli oldu u bir hizmetin kurulu unda, düzenleni inde veya i leyi indeki nesnel nitelikli bozukluk, aksaklık veya bo luk olarak tanımlanabilen hizmet kusuru; hizmetin kötü i lemesi, geç i lemesi veya hiç i lememesi hallerinde gerçekleştirilmekte ve idarenin tazmin yükümlülü ünün do masına yol açmaktadır.

Davalı kamu tüzel ki ili i olup; kural olarak, i lem ve eylemleri idari nitelik ta ır. Somut olayda, bu davalının kanun ile kendilerine verilmi bulunan görevleri gere i gibi yerine getirmedikleri ileri sürülmü tür. Görevin hiç veya gere i gibi yerine getirilmemesi hizmet kusuru niteli indedir. dare'nin hizmet kusurundan do an zararlardan dolayı, dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b maddesi gere ince dare'ye kar ı idari yargı yerinde tam yargı davası açılması gerekir.

Trafik tescil ve büro amirli i tarafından araç tesciline ili kin olarak yapılan i lemlerin idari nitelikte olup hiç yapılmaması, geç yapılması ya da gere i gibi yapılmadı ı hususunun idari yargı yerinin denetimine tabi bulunmasına göre 2577 sayılı .Y.U.K 2/1-b maddesinde sayılan dava çe itlerinden olan eldeki tam yargı davasında uyu mazlı ın çözümünde idari yargı görevlidir.

Bu gerekçelerle uyu mazlıkta Adli Yargıyı görevli kabul eden sayın ço unlu un görü üne katılmıyoruz.

Üye
Ahmet ARSLAN

Üye
Bilal ÇALI KAN

